

## **Kúria**

### **végzése**

**Az ügy száma:** Bfv.II.1780/2015/5.

**A határozat szintje:** felülvizsgálat

**A tanács tagjai:** . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke  
. Krecsik Eldoróda előadó bíró  
. Katona Sándor bíró

**Az eljárás helye:**

**Az eljárás formája:** tanácsülés

**Az ülés napja:** 2016. május 9.

**Az ügy tárgya:** közúti veszélyeztetés büntette és más bűncselekmény

**Terhelt(ek):** ... I. rendű terhelt

**Elsőfok:** Törvényszék 2013. november 14-én meghozott  
14.B.66/2013/79. számú ítélete

**Másodfok:** Ítéltábla 2014. május 21-én meghozott  
Bf.I.103/2014/8. számú ítélete

**Harmadfok:** -

**Az indítvány előterjesztője:** ... I. rendű terhelt meghatalmazott védője

**Az indítvány iránya:** a terhelt javára

### **Rendelkező rész**

A Kúria a Gyulai Törvényszék 14.B.66/2013/79. számú ítéletét, illetőleg a Szegedi Ítéltábla

Bf.I.103/2014/8. számú ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### **Indokolás**

- [1] I. A Gyulai Törvényszék a 2013. november 14-én meghozott és kihirdetett 14.B.66/2013/79. számú ítéletében ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki
- testi sértés bűntettében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés I. fordulat], és
  - közúti veszélyeztetés bűntettében [korábbi Btk. 186. § (1) bekezdés].
- [2] Ezért őt - mint többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül 6 év fegyházbüntetésre, 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra, valamint 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- Megállapította, hogy a terhelt legkorábban a fegyházbüntetés legalább négyötöd részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.
- A terheltet az ellene társtettesként elkövetett garázdaság büntette [korábbi Btk. 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.
- Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen kölcsönösen bejelentett fellebbezések alapján másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla a 2014. május 21-én tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett Bf.I.103/2014/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta:
- Az I. rendű terhelt felmentésére vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezte és az I. rendű terhelttel szemben társtettesként elkövetett garázdaság vétsége [korábbi Btk. 271. § (1) bekezdés] miatt indított büntetőeljárást megszüntette.
- Az I. rendű terhelt fegyházbüntetésének tartamát 8 évre súlyosította.
- Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegét helyesbítette. Egyebekben az elsőfokú ítéletnek az I. rendű terheltre vonatkozó részét helybenhagyta.
- [4] II. A jogerős ítélet ellen ... I. rendű terhelt meghatalmazott védője terjesztett elő felülvizsgálati

indítványt a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja alapján.

- [5] Az indítvány szerint a közúti veszélyeztetés büntettének alapjául szolgáló cselekmény tekintetében nem sikerült olyan tanút a hatóságoknak felkutatniuk, aki kívülálló személyként, objektív módon be tudott volna számolni a történetekről. Nincs kétséget kizáró módon megállapított adat arra, hogy ... I. rendű terhelt mekkora sebességgel közlekedett, s hogy a helyszínen megtalált féknyomok a terhelt gépjárművétől származtak-e. Az ítélet tényállása nem rögzítette a veszélyeztetett személyek helyzetét, erre vonatkozóan az eljárás során sem lehetett egyértelmű adatokat beszerezni. Az elsőfokú bíróság ítélete szerint nem volt bizonyítható, hogy az I. rendű terhelt szándéka arra irányult volna, hogy az ... család tagjainak testi sértést okozzon. Ugyanakkor megalapozatlanul állapította meg, hogy a terhelt szándéka a veszélyhelyzet létrehozására kiterjedt. Minderre tekintettel a közúti veszélyeztetés büntettében az I. rendű terhelt bűnösségének kimondására törvénysértően került sor.
- [6] A testi sértés büntette kapcsán - a védő szerint - életszerű az I. rendű terheltnek az a hivatkozása, hogy azért ment a helyszínre, mert azt hitte, hogy a fiát bántalmazzák. Ebből következően az I. rendű terhelt az ... család tagjainak támadásával szemben kizárólag védekezett. A tőlük elvett vasrúddal ütött védekezésképpen, tehát jogos védelmi helyzetben cselekedett, és azt időben sem lépte túl. A támadás, illetőleg a támadás lehetőségének fogalmát szélesebb körben kell értelmezni. A történések egész folyamatát figyelembe véve, a cselekménysor összefüggő vizsgálata alapján az állapítható meg, hogy az I. rendű terhelt jogos védelmi helyzetben volt. Az ... család passzív magatartása a jogtalan állapot fenntartását célozta. A bűncselekmény folytán kialakított állapotot megváltoztató magatartása ezért jogellenesnek nem tekinthető.
- [7] A védő ezért azt indítványozta, hogy a Kúria az I. rendű terheltet a testi sértés büntette miatt emelt vád alól büntethetőséget kizáró okból - jogos védelem címén -, míg a közúti veszélyeztetés büntette miatt emelt vád alól elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában mentse fel.
- [8] A Legfőbb Ügyészség a BF.1823/2015. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta és a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

A testi épség elleni bűncselekménnyel összefüggésben a jogos védelmi helyzetre történő védői hivatkozás kapcsán arra az álláspontra helyezkedett, hogy az valójában az irányadó tényállást támadja, a terhelti védekezésnek megfelelően a bizonyítékok átértékelését célozza, és ezen keresztül kifogásolja a bűnösség megállapítását, ami felülvizsgálati eljárásban kizárt. A közúti veszélyeztetés büntette kapcsán a bűnösség kimondását támadó felülvizsgálati indítványt alaptalannak ítélte meg. Álláspontja szerint az irányadó tényekből az eljáró bíróságok okszerűen vontak következtetést arra,

hogy az I. rendű terhelt a magatartásával közvetlen veszélyhelyzetet idézett elő.

- [9] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdésének első fordulata szerint tanácsülésen bírálta el.
- [10] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt - a felülvizsgálati indítvány tartalmára figyelemmel - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül. Ennek során ... I. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, érdemben alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.
- [11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely csak a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapul vételével vehető igénybe. A Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja az anyagi jogszabálysértésekre alapított felülvizsgálati okokat határozza meg, míg az (1) bekezdés c) pontja a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában pontosan meghatározott abszolút eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [12] Emellett a Be. 423. §-ának (1) bekezdése kötelező erővel írja elő, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye.
- [13] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [14] Mindezek ellenére indítványában a védő a cselekmény büntethetőségét kizáró jogos védelem megállapításának alátámasztására olyan indokokat hozott föl, amelyek valójában kifejezetten az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének a helyességét támadják, a bizonyítékok ártértékelését célozzák, és ezen keresztül kifogásolják az életveszélyt okozó testi sértés büntetében való bűnösség megállapítását, ami a felülvizsgálat kereti között kizárt.
- [15] A tényállás 1/a. és 1/b. pontja szerint - azok után, hogy ifjú ... értesítette telefonon édesapját a közte és a II. rendű terhelt közötti incidensről - ... I. rendű terhelt azonnal gépkocsiba ült. A

rendőrkapitányság felé hajtott, útközben azonban a ... tér mellett haladva észrevette a II. rendű terheltet, valamint családtagjait. Ekkor feléjük indult azzal a szándékkal, hogy számon kérje ... II. rendű terheltet, amiért a fiát baseballütővel megkergette. A téren ... II. rendű terhelt, **személy 1** , személy 2 , személy 3 , valamint **személy 4** és gyk. személy 5 egymástól pár méterre - pontosan meg nem állapítható helyen és távolságban - egy csoportban álltak és beszélgettek. Az I. rendű terhelt feldúlt állapotban, az ... típusú személygépkocsijával, legalább 33,5 km/h sebességgel behajtott a parkolóba, és gépkocsiját feléjük kormányozta. Amikor az ... család tagjai az I. rendű terhelt érkezését észlelték, félre ugrottak, tartva attól, hogy az I. rendű terhelt nem állítja meg időben gépkocsiját. Miután az I. rendű terhelt az ... család tagjaitól pontosan meg nem állapítható távolságban hirtelen fékezve megállt, kiszállt a gépkocsijából. Kezében egy 52 cm hosszú, 2-2,5 cm vastag - élet kioltására alkalmas - fekete vasrúddal, melynek a végére egy fémgolyó volt hegesztve, a II. rendű terhelt felé indult. II. rendű terhelt egyidejűleg szintén a közelben parkoló gépkocsijához ment, hogy védekezéséppen valamilyen eszközt onnan kivegyen. A nagy lendülettel haladó I. rendű terhelt a kezében lévő vasrúddal, egy felülről lefelé irányuló nagy erejű ütéssel fejen ütötte az útjába kerülő ... sértettet, aki az ütés következtében néhány méter megtétele után összeesett. Ezt követően a II. rendű terhelt az I. rendű terheltre támadt, közöttük kölcsönös dulakodás alakult ki.

- [16] E felülvizsgálat során irányadó tényállással ellentétben állította felülvizsgálati indítványában a védő, hogy a sértett intézett jogtalan támadást, amely ellen az I. rendű terhelt jogosan védekezett. A Kúria ezért egyetértett a Legfőbb Ügyészség álláspontjával abban, hogy a védő a jogos védelem megállapítására irányuló érvelését eltérő tényállásra alapította. Az irányadó tényállás szerint az ... család tagjai nem intéztek támadást az I. rendű terhelt ellen, és nem léptek fel vele szemben fenyegetően azelőtt, hogy őket megtámadta. A felülvizsgálati indítvány tehát ebben a részében a törvényben kizárt indítvány.
- [17] A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének kimondására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor. A védő felülvizsgálati indítványában lényegében erre a felülvizsgálati okra hivatkozott, amikor azt állította, hogy a közvetlen veszélyhelyzet nem jött létre és a terhelt szándéka sem irányult közvetlen veszélyhelyzet létrehozására - amelynek a bekövetkezését egyébiránt a bizonyítási eljárás sem igazolta.
- [18] A Kúria a védő érveit a felülvizsgálat törvény által megszabott kereti között vizsgálta. Amint arra fentebb már hivatkozott, a Be. 423. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, s az felülvizsgálati indítványban nem támadható. A tényálláshoz kötöttség folytán a jogerős ítéletben megfogalmazott jogkövetkeztetések

is csak az alapügyben hozott jogerős ítéletben foglalt tényállás alapján vizsgálhatók. Ettől eltérő tényeken alapuló anyagi jogi támadás a felülvizsgálati eljárásban eredményre nem vezethet.

- [19] A Kúria a felülvizsgálati indítvány büntető anyagi jogi jogsértésre történt hivatkozását alaptalannak találta.
- [20] Az 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 186. §-a szerinti közúti veszélyeztetés szándékos veszélyeztetési bűncselekmény. Az elkövető szándékosan (egyeses vagy eshetőleges szándékkal) szegi meg a közúti közlekedés szabályait és szándékossága átfogja a bűncselekmény eredményét (más vagy mások életének vagy testi épségének a közvetlen veszélyeztetését) is.
- [21] A szándékosság megállapításához a tényállási elemekre vonatkozó tudat szükséges. Kizárólag azokból a tárgyi ismérvekből lehet az elkövető szándékára következtetést levonni, amelyeket a tudata a véghezviteli magatartás kifejtésekor átfog (BH2000. 478.).
- [22] A terhelt tudatában volt annak, hogy az általa tanúsított magatartás ellentétes a közúti közlekedés általános szabályaival. A másodfokú bíróság által (az elsőfokú ítélet indokolásából) a tényállásba utalt megállapítása szerint a terhelt megszegte a KRESZ 3. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezést, s e szabályszegő magatartásával összefüggésben alakult ki az 1/a. tényállási pontban rögzített közvetlen veszélyhelyzet.
- [23] Indokoltan egészítette ki a másodfokú bíróság a tényállást azzal is, hogy a parkoló területe a KRESZ 1. sz. Függelékének a) pontja és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 32. § (1) bekezdése alapján közútnak minősül, mert az elkövetéskor hatályban volt büntető törvény az ilyen magatartásokat csak akkor rendelte büntetni, ha azt közúton valósították meg.
- [24] Az alapügyben eljáró bíróságok tényként állapították meg továbbá - kizárólag a már megállapított tényekből kiindulva -, hogy az I. rendű terhelt a tényállásban részletezett magatartásával konkrét, közvetlen veszélyhelyzetet idézett elő.
- [25] A "közvetlen veszély" az élet vagy a testi épség sérelmének a reális lehetőségét, személyre és helyzetre konkretizált veszélyt jelent. A közúti veszélyeztetés tényállásában a veszély határozott és külsőleg is felismerhető formában, meghatározott személyhez vagy személyekhez kapcsolódva jelenik meg. A bűncselekmény megállapításához az is szükséges, hogy az eredmény, a közvetlen veszélyhelyzet a szándékos szabályszegő magatartással okozati összefüggésben jöjjön létre.
- [26] A veszélyhelyzet létrehozására irányuló egyeses szándék esetén az elkövető kívánja, hogy más vagy mások élete vagy testi épsége közvetlen veszélybe kerüljön. Azt is előre látja, hogy a veszélyhelyzeten túlmenő további káros következmények is létrejöhetnek, ám bízik a saját ügyességében, vezetői tapasztalatában, a gépjárművének műszaki tulajdonságaiban, stb. A szándékos közúti veszélyeztetés eshetőleges szándékossággal történő előidézése esetén a terhelt

úgyszintén előre látja a veszélyhelyzet bekövetkezésének a lehetőségét, ám azíránt közömbös marad, abba belenyugszik.

- [27] Amint azt a másodfokon eljáró ítélőtábla helyesen megállapította ítéletében, az irányadó tényállás 1/a. és 1/b. pontjai szorosan összefüggenek, hiszen az I. rendű terhelt volt az, aki nagy lendülettel behajtott a parkolóba, majd a kocsiból kiszállva nyomban sor került a verekedésre (másodfokú ítélet 7. oldal negyedik bekezdés).
- [28] Amikor az I. rendű terhelt az adott helyen viszonylag nagy (legalább 33,5 km/óra) sebességgel behajtott a parkolóba, és gépkocsiját a fiát nem sokkal korábban megfenyegető II. rendű terhelt és családtagjai felé kormányozta, utóbbiak reálisan tarthattak attól, hogy a terhelt nem állítja meg időben a gépkocsit és őket elűtheti, ezért mindezt észlelve félreugrottak. A Kúria egyetértett azzal, hogy az I. rendű terheltnek tisztában kellett lennie az előidézett veszélyhelyzet lehetséges káros következményeivel, azzal, hogy szabályszegő magatartásával mindazok életét, testi épségét közvetlenül veszélyezteti, akik felé kormányozta a gépkocsiját. Előre kellett látnia azt is, hogy az ő szándékos szabályszegő magatartása kényszerű reakciót igényel azok részéről is, akik felé a gépkocsiját kormányozva haladt.
- [29] Mindezekre figyelemmel az ügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapították meg az I. rendű terhelt bűnösségét a Btk. 186. §-ának (1) bekezdésében meghatározott közúti veszélyeztetés büntetében.
- [30] Mivel a minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta.
- [31] A Kúria mindezekre figyelemmel - miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [32] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. május 9.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s. k. előadó bíró, Dr. Katona Sándor s. k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző  
NYM